

Súd: Najvyšší správny súd Slovenskej republiky
Spisová značka: 6Ssk/40/2022
Identifikačné číslo spisu: 4021200040
Dátum vydania rozhodnutia: 3. apríla 2023
Meno a priezvisko: JUDr. Viola Takáčová
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:4021200040.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a členov senátu JUDr. Michala Matulníka, PhD. a JUDr. Martina Tisa, v právnej veci žalobcu: F. O., narodený XX. U. XXXX, bytom T. P. J. Č.. XXX/XX, X., proti žalovanému: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Račianska ulica 71, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného z 9. apríla 2021, číslo: 02859/2021/20, o starobný dôchodok, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 08. októbra 2021, č.k. 22Sa/4/2021-91, t a k t o

r o z h o d o l :

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobcu z a m i e t a.

Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

O d ô v o d n e n i e

I.

1. Krajský súd v Nitre (ďalej len „krajský súd“) napadnutým rozsudkom z 08. októbra 2021, č.k. 22Sa/4/2021-91 postupom podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného z 09. apríla 2021, číslo: 02859/2021/20, ktorým podľa § 84 ods. 4 písm. a/ zákona č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v spojení s § 58 ods. 1 a § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov zamietol odvolanie žalobcu proti rozhodnutiu Útvary sociálneho zabezpečenia Zboru väzenskej a justičnej stráže č. GR ZVJS-d-11817/14-2020 zo dňa 09. novembra 2020.

2. Žalovaný v odôvodnení predmetného rozhodnutia dôvodil tým, že Útvar sociálneho zabezpečenia Zboru väzenskej a justičnej stráže zastavil správne konanie o priznaní starobného dôchodku F. O.,

bytom T. P. J. Č.. XXX/XX, XXX XX X. rozhodnutím č. GR ZVJS-d-11817/14-2020 zo dňa 09. novembra 2020, nakoľko v tej istej veci sa právoplatne rozhodlo, a to rozhodnutím č. GR-ZVJS-11817/14-2018 zo dňa 24. októbra 2018 a skutkový stav sa nezmenil. Pred vydaním rozhodnutia o zastavení konania prvostupňový orgán preskúmal splnenie podmienok v tej istej veci, t.j. totožnosť účastníka konania, totožnosť v predmetne konania, existencia právoplatného rozhodnutia a okolnosti, či vo veci nastala podstatná zmena skutkového stavu - skutkové okolnosti prípadu v čase posudzovania žiadosti o priznanie starobného dôchodku v roku 2018, vo vzťahu k posudzovanej žiadosti o priznanie starobného dôchodku v roku 2020. Podstata rozhodnutej veci spočívala v tom, že ak sa v tej istej veci právoplatne rozhodlo, opätovne konať o nej nemožno s výnimkou v prípade, ak sa podstatne zmenil skutkový stav veci. Z predloženej matérie vyplynulo, že k zmene skutkového stavu nedošlo, pretože odvolateľovi boli zhodnotené všetky obdobia trvania výkonu služby a civilného zamestnania, t.j. celkom 36 rokov a 178 dní, pričom suma vypočítaného starobného dôchodku sa nezmenila, teda je nižšia ako v totožne posudzovanej veci v roku 2018 s porovnaním výšky príspevku za službu. Z tohto dôvodu Útvar sociálneho zabezpečenia dospel k záveru, že boli splnené všetky procesné podmienky pre zastavenie správneho konania. Prvostupňový orgán teda správne zistil, že odvolateľ nepreukázal skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zmenu skutkového stavu vo vzťahu priznaniu dávky starobného dôchodku. Vzhľadom na uvedené odvolací orgán konštatoval, že Útvar sociálneho zabezpečenia, ako prvostupňový orgán vydal rozhodnutie v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a predmetné rozhodnutie je vecne správne a formálne správne.

3. Krajský súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného preskúmal v intenciách § 203 ods. 2 SSP, v zmysle ktorého pri správnej žalobe fyzickej osoby nie je správny súd viazaný žalobnými bodmi; § 55, § 94 ods. 12, § 119 ods. 1, § 132 ods. 1 písm. a/ zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení; § 119 ods. 1, § 121 ods. 2 zákona č. 410/1991 Zb. o služobnom pomere príslušníkov Policajného zboru Slovenskej republiky v znení účinnom v rozhodnom čase; § 212, § 213 ods. 4, § 84 ods. 1, § 105 ods. 4 písm. a/, § 113 ods. 2 písm. b/, § 121 a § 125 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v rozhodnom čase, § 30 ods. 1 písm. i/ zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní a v režime stanovenom Správnym súdnym poriadkom a dospel k záveru o nedôvodnosti podanej žaloby.

4. Krajský súd preskúmal zákonnosť postupu a rozhodnutia žalovaného z 09. apríla 2021 v spojení s prvostupňovým správnym rozhodnutím z 09. novembra 2020, ktoré tvoria jeden celok a posúdil, či vo vzťahu k žalobcovi postupovali správne orgány v súlade so zákonom, keď v napadnutej veci vyhodnotili, že žalobca svojou žiadosťou sa domáhal rozhodnutia v tej istej veci, o ktorej sa právoplatne rozhodlo a skutkový stav sa podstatne nezmenil.

5. Správny súd zistil, že v predmetnej veci bol zachovaný zákonom ustanovený postup pri posudzovaní totožnosti veci z dôvodu, že išlo o totožných účastníkov konania - t.j. žalobca podal žiadosť, o ktorej bolo rozhodnuté rozhodnutím z 24. októbra 2018, ako aj s napadnutým rozhodnutím. Z vykonaného dokazovania správnym súdom vyplynulo, že nielen totožnosť predmetu konania - t.j. priznanie dávky starobného dôchodku, ale aj existencia právoplatného rozhodnutia a tiež okolnosti, za ktorých bola podaná predchádzajúca žiadosť a žiadosť, ktorá je predmetom tohto súdneho prieskumu, sa nezmenili. Stabilnosť okolností správny súd hodnotil s poukazom na argumenty žalobcu, ktorý v oboch sťažnostiach namietal tie isté skutkové okolnosti.

6. V bodoch 17 - 18 rozsudku sa správny súd na zdôraznenie správnosti a najmä vysporiadanie sa s rozhodnými obdobiami pre aplikáciu citovaných právnych predpisov poukázal na spornú otázku v rámci priznania dávky starobného dôchodku, a to splnenie podmienky nároku na výplatu starobného dôchodku žalobcu v zmysle § 94 ods. 2 zák. č. 100/1988 Zb., keďže splnenie podmienky nároku na výplatu starobného dôchodku právna úprava podmienila podaním žiadosti o starobný dôchodok počas účinnosti zákona č. 100/1988 Zb., k čomu zo strany žalobcu nedošlo, nakoľko žalovaný žiadnu žiadosť žalobcu o výplatu starobného dôchodku v období od 25. apríla 2001, t.j. od dátumu vzniku nároku na starobný dôchodok do 31. decembra 2003, do konca účinnosti zákona č. 100/1988 Zb., neneviduje. Žiadosť o starobný dôchodok žalobca podal až v roku 2018, t.j. 17 rokov po vzniku nároku na starobný dôchodok (25. apríla 2001). Medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že žalobca je

poberateľ príspevku za službu od 01. februára 1998 po tom, čo bol uvoľnený zo služobného pomeru dňom 31. januára 1998. Z uvedeného tak vyplýva, že žalobcovi oproti vyplácanému príspevku za službu vznikol nárok aj na starobný dôchodok (od 25. apríla 2001) v dobe, kedy bolo platné žalobcom namietané ustanovenie § 212 zákona č. 73/1998 Z.z. Podľa správneho súdu preto nebolo právne významné, kedy žalobca o starobný dôchodok požiadal; podstatné bolo, kedy žalobcovi vznikol nárok na výplatu starobného dôchodku. Správny súd z rozhodnutia zo dňa 24. októbra 2018 zistil, že žalovaný posúdil žalobcov nárok na starobný dôchodok, posúdil nárok na výplatu starobného dôchodku, výšku o príspevku porovnal s vypočítaným starobným dôchodkom a rozhodol v negatívnom výroku o nepriznaní starobného dôchodku dôvodiac tým, že suma vypočítaného starobného dôchodku je nižšia ako už vyplácaného príspevku za službu považovaný za výsluhový dôchodok, teda rozhodnutie o starobnom dôchodku by bolo v neprospech žalobcu, nakoľko by poberal nižšiu sumu dôchodku.

7. Správny súd nespochybnil právo žalobcu podávať žiadosti o priznanie starobného dôchodku opätovne, v zákonom stanovených intervaloch, avšak z dôvodu hospodárnosti konania ako nepostupovať šikanóznym spôsobom voči správnomu orgánu sa súdu javilo lepšie vyčkať na ukončenie súdneho prieskumu rozhodnutia z 24. októbra 2018.

8. O trovách konania rozhodol podľa § 168 SSP tak, že žalovanému náhradu trov konania nepriznal, pretože mu žiadne trovy nevznikli.

II.

9. Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť.

10. Namietal, že na rozhodovanie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve (§ 440 ods. 1 písm. a/ SSP).

11. V kasačnej sťažnosti poukázal na predvolanie na verejné pojednávanie na krajskom súde pod sp. zn. 22Sa/4/2021 na deň 08. október 2021 o preskúmanie rozhodnutia GR ZVJS č. GR ZVJS-d-11817/14-2020 zo dňa 09. novembra 2020 napriek tomu, že sa uvedeného pojednávania nezúčastnil zo zdravotných dôvodov, má informácie, že v uvedený deň bolo pojednávanie vo veci preskúmania rozhodnutia GR ZVJS zo dňa 09. novembra 2020. Kasačnému sťažovateľovi bolo dňa 25. októbra 2021 doručené rozhodnutie krajského súdu z 08. októbra 2021, sp. zn. 22Sa/4/2021, ktorým súd zamietol žalobu o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. 02859/2021/20 zo dňa 09. apríla 2021.

12. Správnomu súdu vytýkal, že dňa 20. januára 2021 nepodal správnu žalobu, ktorou by žiadal preskúmanie zákonnosti odvolacieho rozhodnutia ministerky spravodlivosti z 09. apríla 2021, číslo 02859/2021/20. V kasačnej sťažnosti citoval ustanovenie § 61 písm. a/ SSP ... žaloba je procesný úkon, ktorým fyzická osoba alebo právnická osoba uplatňuje právo na súdnu ochranu porušeného alebo priamo dotknutého práva alebo právom chráneného záujmu. Kasačný sťažovateľ v ďalšom uvádza, že odvolacím rozhodnutím ministerky spravodlivosti zo dňa 9. apríla 2021 nebolo dotknuté jeho právo, a to právo na starobný dôchodok, nakoľko správnu žalobou z 20. januára 2021 nežiadal správny súd o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia ministerky spravodlivosti z 09. apríla 2021.

13. Navrhol, aby kasačný súd rozsudok krajského súdu zrušil.

III.

14. Kasačná sťažnosť bola doručená žalovanému na vedomie dňa 19. novembra 2021.

15. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti žalobcu nevyjadril.

IV.

16. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) ako súd kasačný (§ 11 písm. g/ SSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP a dospel k záveru, že kasačnej sťažnosti žalobcu nemožno priznať úspech.

17. Správny súdny poriadok upravuje podmienky a podrobnosti o súdnej ochrane v správnom súdnictve.

18. Podľa § 2 ods. 2 SSP, každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

19. Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

20. Podľa § 6 ods. 2 písm. c/ SSP, správne súdy rozhodujú v konaniach o správnych žalobách v sociálnych veciach.

21. Podľa § 199 ods. 2 SSP, v konaní podľa tejto hlavy správny súd zohľadňuje špecifické potreby vychádzajúce zo zdravotného stavu a sociálneho postavenia účastníka konania - fyzickej osoby a poskytuje jej poučenie o jej procesných právach a povinnostiach.

22. Podľa § 202 ods. 2 SSP, správnu žalobu fyzickej osoby správny súd posudzuje neformálne. Ak je žalobcom právnická osoba, správna žaloba musí obsahovať všetky náležitosti uvedené v odseku 1 a § 182 ods. 1.

23. Predmetom kasačného konania v danej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného z 09. apríla 2021, číslo 02859/2021/20, ktorým tento podľa § 84 ods. 4 písm. a/ zákona č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v spojení s § 58 ods. 1 a § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov zamietol odvolanie žalobcu proti rozhodnutiu Útvaru sociálneho zabezpečenia Zboru väzenskej a justičnej stráže č. GR ZVJS-d-11817/14-2020 zo dňa 09. novembra 2020.

24. Najvyšší správny súd z obsahu spisov zistil, že žalobca sa správnu žalobou podľa § 177 SSP doručenu správnomu súdu 25. januára 2021 domáhal svojho práva, a to práva na starobný dôchodok, ktoré bolo porušené rozhodnutím GR ZVJS č. GR ZVJS -d-11817/14-2020 zo dňa 09. novembra 2020, voči ktorému, ako v správnej žalobe uviedol, podal odvolanie. Súčasne uviedol, že odvolací orgán - ministerka spravodlivosti SR o odvolaní nerozhodla, napriek tomu za žalovaného podľa § 180 ods. 1 SSP označil Ministerstvo spravodlivosti SR. Prílohou správnej žaloby bolo rozhodnutie GR ZVJS č. GR ZVJS -d-11817/14-2020 zo dňa 09. novembra 2020. Správny súd uznesením č.k. 22Sa/4/2021-12 zo dňa 16. marca 2021 (žalobcovi doručené 24. marca 2021) žalobcu vyzval „.... aby v lehote 10 dní od doručenia rozhodnutia predložil správnomu súdu rozhodnutie odvolacieho správneho orgánu a v kontexte uvedeného rozhodnutia opravil, resp. doplnil žalobu tak, aby predmetom prieskumu bolo rozhodnutie správneho orgánu II. stupňa.“ Dňa 7. apríla 2021 žalobca doručil správnomu súdu vyjadrenie, v ktorom potvrdil, že žiada preskúmať rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu GR ZVJS z 9. novembra 2020 podľa § 6 ods. 1 a 2 písm. c/ a § 199 ods. 1 písm. h/ SSP. Na výzvu správneho súdu (uznesenie z 9. apríla 2021 sp. zn. 22Sa/4/2021-18) doručil vyjadrenie k správnej žalobe aj žalovaný, ktorý správnomu súdu predložil aj administratívny spis. Správnomu súdu oznámil, že rozhodnutie GR ZVJS č. GR ZVJS -d-11817/14-2020 zo dňa 09. novembra 2020 bolo odvolacím orgánom rozhodnutím č. 02859/2021/20, zo dňa 09. apríla 2021

odvolanie žalobcu zamietnuté a rozhodnutie bolo potvrdené. Správny súd následne zaslal žalobcovi vyjadrenie žalovaného a pristúpil k poučeniu žalobcu o procesných právach a povinnostiach účastníka konania podľa § 26 ods. 1 veta prvá SSP. Na výzvu správneho súdu žalobca 07. júla 2021 oznámil, že trvá na svojich vyjadreniach a na podanom návrhu, aby súd zrušil rozhodnutie GR ZVJS č. GR ZVJS-d-11817/14-2020 zo dňa 09. novembra 2020. Na termín 8. október 2021 správny súd určil termín pojednávania, na ktorý predvolal účastníkov konania. Pre akútne zhoršenie zdravotného stavu, ktoré žalobca preukázal výmenným poukazom od ošetrojúceho lekára zo 06. októbra 2021, sa ústneho pojednávania, ktoré bolo určené na 8. október 2021, žalobca nezúčastnil. Správny súd konal v jeho neprítomnosti podľa § 114 SSP (žalobca správou z 08. októbra 2021 písomne súhlasil s verejným pojednávaním bez jeho účasti). Ako verejnosť sa súdneho pojednávania zúčastnil bývalý kolega žalobcu U.. D. X.. Správny súd rozsudkom dňa 08. októbra 2021 (č.k. 22Sa/4/2021-91) správnu žalobu zamietol. Kasačný sťažovateľ žiadal rozsudok správneho súdu preskúmať kasačným súdom.

25. Podľa § 84 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z.z. na konanie o dávkach a službách sociálneho zabezpečenia sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak.

26. Podľa § 30 ods. 1 písm. i/ zákona č. 71/1967 Zb. správny orgán konanie zastaví, ak sa v tej istej veci právoplatne rozhodlo a skutkový stav sa podstatne nezmenil.

27. Zo spisu správneho súdu je zrejmé, že žalobca sa žalobou zo dňa 25. januára 2021 domáhal preskúmania prvostupňového rozhodnutia, ktorým GR ZVJS rozhodlo podľa § 84 ods. 1 a §113 ods. 2 písm. b/ zákona č. 328/2002 Z.z. v spojení s § 30 ods. 1 písm. i/ správneho poriadku o zastavení konania o priznanie starobného dôchodku zo 7. októbra 2020, nakoľko v tej istej veci sa právoplatne rozhodlo a skutkový stav sa nezmenil. Žalobca v kasačnej sťažnosti proti rozsudku krajského súdu potvrdil, že žalobou z 20. januára 2021 o preskúmanie odvolacieho rozhodnutia ministerky spravodlivosti z 9. apríla 2021, číslo 02859/2021/20 nežiadal. K správnej žalobe v súlade s ustanovením § 182 ods. 2 písm. c/ SSP žalobca pripojil rozhodnutie Číslo: GR ZVJS-d-11817/14-2020 zo dňa 09.11.2020, ktoré žiadal súdom preskúmať. Uvedené rozhodnutie obsahovalo poučenie o možnosti podať proti rozhodnutiu odvolanie do 15 dní od doručenia rozhodnutia orgánu, ktorý ho vydal (§ 84 ods. 3 zák. č. 328/2002 Z.z.). Krajský súd uznesením zo 16. marca 2021 č.k. 22Sa/4/2021-12 postupom podľa § 202 ods. 1 SSP vyzval žalobcu, aby v lehote do 10 dní od doručenia výzvy súdu predložil rozhodnutie správneho orgánu II. stupňa a v kontexte uvedeného rozhodnutia opravil, resp. doplnil žalobu, aby predmetom prieskumu bolo rozhodnutie správneho orgánu II. stupňa. Žalobca na výzvu krajského súdu dňa 7. apríla 2021 oznámil, že v danej veci nie je právne významné, či odvolací orgán rozhodol alebo nerozhodol v lehote do 60 dní od podania odvolania. Rozhodujúce je, že v zákonnej lehote podal odvolanie proti rozhodnutiu GR ZVJS z 09. novembra 2020. Zároveň žiadal súd, aby ho do budúcnosti podobnými uzneseniami nenavádzal na nezákonnosť a opravil podanú žalobu tak, že predmetom prieskumu bude odvolacie rozhodnutie, ktoré mu nebolo ani ku dňu spisania vyjadrenia 01. apríla 2021 doručené.

28. Správne súdnictvo je založené na zásade subsidiarity súdneho prieskumu, čo znamená, že súdna ochrana nastupuje až v okamihu, keď sa účastník správneho konania nemôže domôcť svojich práv v rámci správneho konania uplatnením prípustných riadnych opravných prostriedkov. Za vyčerpanie riadnych opravných prostriedkov v rámci správneho konania treba považovať až rozhodnutie o nich v rámci druhostupňového konania na príslušnom správnom orgáne, pričom až proti takémuto rozhodnutiu je možné podať správnu žalobu podľa príslušných ustanovení SSP, t. j. v tomto prípade možnosť podania správnej žaloby proti rozhodnutiu vydanému odvolacím správnym orgánom o podanom opravnom prostriedku proti prvostupňovému rozhodnutiu, ak vydané rozhodnutie žalobca nepovažoval za zákonné.

29. Najvyšší správny súd považuje za potrebné zdôrazniť, že konanie v správnom súdnictve je prostriedkom ultima ratio, a teda ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov právnych vzťahov súdom nastupuje až po zlyhaní všetkých zákonných prostriedkov nápravy v rámci správneho konania. Uvedené je zrejmé z celej konštrukcie Správneho súdneho poriadku, keď zákon napríklad požaduje vyčerpanie žalobcovi prípustných opravných prostriedkov (§ 7 písm. a/ SSP), vylučuje zo súdneho

prieskumu rozhodnutia správnych orgánov predbežnej povahy a procesné rozhodnutia týkajúce sa vedenia konania (§ 7 písm. b/ SSP), ale tiež upravuje možnosť súdu zrušiť aj rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy nižšieho stupňa, ktoré mu predchádzalo (§ 191 ods. 3 písm. a/ SSP). Na tomto mieste teda možno uzatvoriť, že správne súdy preskúmajú až konečné rozhodnutie správnych orgánov - bez ohľadu na ich formu, pričom inými rozhodnutiami, respektíve postupmi správnych orgánov sa zaoberajú až v rámci preskúmania napadnutého konečného rozhodnutia. Správny súd teda v zásade preskúmava akýkoľvek akt správneho orgánu, po ktorého vydaní už nemôže nasledovať ďalšie konanie a ktorého vydanie môže ukrátiť na právach žalobcu, respektíve, ktoré sa týka základných práv a slobôd žalobcu. V danej súvislosti treba poukázať na ústavnoprávne korene daného princípu, keď síce podstatou správneho súdnictva je ochrana základných práv a slobôd jednotlivca pred svojvôľou štátu a jeho výkonnej moci zverenej správnym orgánom, avšak tiež správny súd nesmie extenzívne poňatou preskúmovacou činnosťou zasahovať do právomoci moci výkonnej. Cieľom takejto úpravy je predísť situácii, kedy by súdy vstupovali do potenciálne neskončených správnych konaní preskúmaním procesných rozhodnutí, čoho dôsledkom by mohlo byť až narušenie trojdelenia moci.

30. Najvyšší správny súd uvádza, že spätosť konkrétneho orgánu verejnej správy s rozhodnutím, ktorého prieskumu sa môže žalobca v rámci konania o správnej žalobe domáhať, vyplýva primárne z ustanovenia § 3 ods. 1 písm. b) SSP obsahujúceho legálnu definíciu pojmu „rozhodnutie“ („Na účely tohto zákona sa rozumie rozhodnutím orgánu verejnej správy správny akt vydaný orgánom verejnej správy v administratívnom konaní, ktorý je formálne označený ako rozhodnutie alebo je za rozhodnutie považovaný podľa osobitného predpisu a zakladá, mení, zrušuje alebo deklaruje práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby, alebo sa jej priamo dotýka“). Rovnako tak táto spätosť vyplýva z ustanovenia § 180 ods. 1 SSP prvá veta, ktoré vymedzuje všeobecnú pasívnu procesnú legitimáciu („Žalovaným je orgán verejnej správy, ktorý rozhodol o riadnom opravnom prostriedku, ak je žalobcom fyzická osoba alebo právnická osoba.“), ako aj z ustanovenia § 191 ods. 1 SSP upravujúceho možnosť správneho súdu zrušiť rozhodnutie orgánu verejnej správy („Správny súd rozsudkom zruší napadnuté rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy, ak ...“). V neposlednom rade nevyhnutná spätosť medzi žalovaným a správnu žalobou napadnutým rozhodnutím vyplýva z katalógu náležitostí správnej žaloby (§ 182 ods. 1 SSP), resp. náležitostí správnej žaloby v sociálnych veciach (§ 202 ods. 1 SSP), ktorého súčasťou je aj požiadavka, aby správna žaloba obsahovala žalobný návrh (teda špecifikáciu toho, čoho sa žalobca správnu žalobou domáha). Pasívne procesne legitimovaným subjektom je teda vo všeobecnosti ten orgán verejnej správy, ktorý správnu žalobou napadnuté rozhodnutie vydal. Z pohľadu inštančnosti (teda odhliadnuc od možnosti danej ustanovením § 191 ods. 3 písm. b/ SSP) zákonodarca ustanovením § 191 ods. 3 písm. a) SSP pripustil (za podmienok tam stanovených) taktiež možnosť zrušenia rozhodnutia orgánu verejnej správy nižšieho stupňa, ktoré inštančne predchádzalo správnu žalobou napadnutému rozhodnutiu. Vyššie uvedené ustanovenia Správneho súdneho poriadku (ktoré zohľadňujú inštančnosť administratívneho konania a v ktorých je vyjadrená zásada subsidiarity súdneho prieskumu) však vylučujú možnosť izolovaného prieskumu a následného (potenciálneho) zrušenia iba rozhodnutia orgánu verejnej správy nižšieho stupňa bez simultánneho prieskumu a zrušenia rozhodnutia na neho nadväzujúceho rozhodnutia správneho orgánu vyššieho stupňa. Zrušenie rozhodnutia orgánu verejnej správy vyššieho stupňa je explicitne (§ 191 ods. 3 SSP) vyjadrenou prerekvizitou možného prieskumu a zrušenia rozhodnutia nižšej inštanície.

31. Kasačný súd nesúhlasí s námietkou sťažovateľa, že krajský súd rozhodol v jeho neprítomnosti napriek tomu, že sa pojednávania na krajskom súde nezúčastnil zo zdravotných dôvodov. Z výmenného lístka - poukazu založeného na č.l. 83 súdneho spisu, opatreného pečiatkou praktického lekára bolo preukázateľne zistené, že praktický lekár potvrdil, že sťažovateľ pre akútne zhoršenie zdravotného stavu sa nevie zúčastniť súdneho pojednávania naplánovaného na deň 08. októbra 2021. Napriek predloženému výmennému lístku od praktického lekára krajský súd konal v neprítomnosti žalobcu z dôvodu, že z písomného podania žalobcu z 08. októbra 2021 vyplynulo, že žalobca dal súhlas, aby verejné pojednávanie prebehlo bez jeho účasti. Správny súdny poriadok umožňuje konajúcemu súdu za predpokladu splnenia podmienok uvedených v SSP vo veci rozhodnúť hlavne za situácie, keď účastníci konania doručia súdu svoje vyjadrenia k predmetu konania. Zo spisu správneho

súdu je zrejmé, že žalobca sa žalobou zo dňa 25. januára 2021 domáhal preskúmania prvostupňového rozhodnutia, ktorým GR ZVJS rozhodlo podľa § 84 ods. 1 a § 113 ods. 2 písm. b/ zákona č. 328/2002 Z.z. v spojení s § 30 ods. 1 písm. i/ správneho poriadku o zastavení konania o priznanie starobného dôchodku zo 7. októbra 2020, nakoľko v tej istej veci sa právoplatne rozhodlo a skutkový stav sa nezmenil. Žalobca v kasačnej sťažnosti proti rozsudku krajského súdu potvrdil, že žalobou z 20. januára 2021 o preskúmanie odvolacieho rozhodnutia ministerky spravodlivosti z 9. apríla 2021, číslo 02859/2021/20 nežiadal.

32. Z uvedených dôvodov, kasačný súd považoval postup krajského súdu za správny a kasačnú sťažnosť postupom podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

33. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd tak, že žalobcovi, ktorý v tomto konaní nemal úspech, nárok na ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 167 ods. 1 SSP) a žalovanému ich nepriznal, lebo nebola splnená podmienka výnimočnosti na jeho strane (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 168 veta druhá SSP).

34. Toto rozhodnutie prijal najvyšší správny súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP v spojení s § 147 ods. 2 SSP).

Poučenie :

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.